

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih : 28 Ocak 2022

Sayı : 39325

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

58087

Aşağıdaki sorularımın Anayasa'nın 98. TBMM İçtüzüğü'nün 96. Maddesi gereğince Hazine ve Maliye Bakanı Dr. Nureddin NEBATİ tarafından yazılı olarak yanıtlanması konusunda gereğini arz ederim.

Ali ÖZTUNÇ

Kahramanmaraş Milletvekili

Ülkemizde ve dünyada hammadde temininde ve tedarik zincirlerinde yaşanan aksaklıklar ile girdi fiyatlarındaki beklenmeyen artışlar enflasyonun, büyümenin ve işsizliğin gündemden düşmediği atmosferde, ekonomik göstergelerin altüst olduğuna şahit olunan 2021 yılında döviz kurunun sıkça dalgalanması nedeniyle de endişe uyandırmıştır. Türk lirasının döviz karşısında özellikle yılın son çeyreğinde ciddi ve ani iniş çıkışlara sahne olmuştur.

Meclis Başkanlığına sunulan bir kanun teklifi ile bankacılık sistemindeki toplam mevduat ve katılım fonu büyüklüğü içerisinde TL payının artırılması amacıyla, 31.12.2021 tarihi itibarıyla mevcut yabancı paralarını 2021 yılı dördüncü geçici vergi dönemine ilişkin beyannamenin verileceği 17 Şubat 2022 tarihine kadar Türk Lirasına çeviren ve en az 3 ay vadeli TL mevduat ve katılma hesaplarında değerlendirecek kurumlara bazı istisnalar getirilmesi öngörülmüş, Tam mükellef kurumlar 31/12/2021 tarihinde mevcut olan ABD doları, Euro ve İngiliz Sterlini cinsinden döviz tevdiat hesabı ve döviz cinsinden katılım fonu hesabı bakiyelerinin Türk lirası (TL) mevduat veya katılma hesabına dönüştürülmesi halinde Merkez Bankası'na bir defalık kur desteği uygulanacağı ifade edilmiştir. 2022/1 sayılı Türk Lirası Mevduat ve Katılma Hesaplarına Dönüşümün Desteklenmesi Hakkında Tebliğ, 11.01.2022 tarihli ve 31716 sayılı Resmî Gazete).

Buna istinaden;

5808A

1-Kurumların 31.12.2021 itibariyle kasalarında mevcut yabancı paralar ile yurt dışı müşterilerinde (120 Alıcılar) hesaplarında bulunan yabancı paraları için bu olanaktan yararlanıp yararlanamayacakları belirsizdir, bu konuda herhangi bir çalışmanız var mıdır?

2-Geçici vergiye esas kazancın tespitinde Vergi Usul Kanunu açısından değerlendirme esastır, Mükellefler Muhasebe kayıtlarında döviz cinsinden alacaklarını her üç aylık dönemde (Geçici Vergi) yasal defterlerdeki kayıtlı değerleri ile, Maliye Bakanlığınca veya T.C. Merkez Bankasınca belirlenen efektif ve döviz alış kurları dikkate alınarak tespit edilen rakamlar ile değerlemeye tabi tutarlar.

Ayrıca Tam mükellef kurumların yaptıkları ihracatlar neticesinde tahsil edilemeyen yani banka kanalı ile döviz tevdiat hesaplarına intikal etmeyen dövizli alacaklar içinde 2021-4.dönem hesaplanacak olan Geçici vergiye istinaden dövizli alacaklar içinde bir kur desteği, muafiyet veya vergi avantajı çalışmanız var mıdır?

3-Ülkemizde son yıllarda ve özellikle son çeyrekte yaşanan döviz hareketliliği döviz cinsinden borcu ve alacağı olan işletmeleri kar-zarar hesapları açısından ciddi derecede etkilemektedir. Yabancı para cinsinden alacaklarda dönem sonu Merkez Bankası Alış Kurları ile değerlemeye esas olduğundan oluşan kur farkları mükelleflerin daha fazla geçici vergi ödemesine sebep olmaktadır.

Örnek: 15.10.2021 intaç tarihli 100.000.-Euro değerindeki doksan gün vadeli ihracat bedeli (1 €= 10,6120) muhasebe kayıtlarına 1.061.200,00- TL hasılat yazılırken 31.12.2021 değerlendirme gününde 1 €= 14,6823 TL ile değerlendirileceğinden 1.468.230,00 TL 'ye baliğ olacaktır. Aradaki fark 407.030, (dörtüzyedibinotuz) TL kur farkı geliridir.

Ayrıca işletme henüz yurtdışı alacağını tahsil etmeden kambiyo gelirinin vergisini ödemek zorunda kalmaktadır. Dolayısıyla; kur farklarının mali tablolara etkisi ortadan kaldırılmalıdır.

2021-4.dönem geçici vergiye ilişkin dövizli alacaklar ile ilgili bir çalışmanız var mıdır? Bakanlığınızın konuyla ilgili bir fon hesabı mevzuatı geliştirme çalışması var mıdır?